

Associationsrätt

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet ett femtontal motionsyrkanden om associationsrätt m.m. från den allmänna motionstiden 2011. Motionsyrkandena gäller bl.a. könsfördelningen i bolagsstyrelser, tvångslikvidation av aktiebolag, lagen om ekonomiska föreningar, regler för socialt företagande och ytterligare lagstiftning om franchising.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet finns fem reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Utskottets överväganden	5
Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.	5
Avskaffande av kravet på aktiekapital	7
Avskaffande av kravet på bolagsstämma	8
Tvångslikvidation av aktiebolag	10
Bolagsmålvakter	12
Revision	13
Redovisning	15
Lagen om ekonomiska föreningar	16
Regler för socialt företagande	17
Ytterligare lagstiftning om franchising	18
Reservationer	20
1. Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m., punkt 1 (S, MP, V)	20
2. Redovisning, punkt 7 (V)	21
3. Lagen om ekonomiska föreningar, punkt 8 (MP)	22
4. Regler för socialt företagande, punkt 9 (MP)	23
5. Ytterligare lagstiftning om franchising, punkt 10 (S)	24
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	25
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011	25

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. **Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.**

Riksdagen avslår motionerna 2011/12:C260 yrkandena 1 och 2, 2011/12:C295, 2011/12:C338 yrkandena 1 och 2, 2011/12:C346 yrkande 5 och 2011/12:A334 yrkande 3.

Reservation 1 (S, MP, V)

2. **Avskaffande av kravet på aktiekapital**

Riksdagen avslår motion 2011/12:C302.

3. **Avskaffande av kravet på bolagsstämma**

Riksdagen avslår motion 2011/12:C300.

4. **Tvångslikvidation av aktiebolag**

Riksdagen avslår motion 2011/12:C235.

5. **Bolagsmålvakter**

Riksdagen avslår motion 2011/12:C305.

6. **Revision**

Riksdagen avslår motion 2011/12:C237.

7. **Redovisning**

Riksdagen avslår motion 2011/12:Sk206 yrkande 2.

Reservation 2 (V)

8. **Lagen om ekonomiska föreningar**

Riksdagen avslår motion 2011/12:N252 yrkande 5.

Reservation 3 (MP)

9. **Regler för socialt företagande**

Riksdagen avslår motion 2011/12:N252 yrkande 4.

Reservation 4 (MP)

10. **Ytterligare lagstiftning om franchising**

Riksdagen avslår motion 2011/12:C378.

Reservation 5 (S)

Stockholm den 8 december 2011

På civilutskottets vägnar

Veronica Palm

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Veronica Palm (S), Jan Ertsborn (FP), Magdalena Andersson (M), Anti Avsan (M), Eva Bengtson Skogsberg (M), Margareta Cederfelt (M), Jonas Gunnarsson (S), Hannah Bergstedt (S), Ola Johansson (C), Yilmaz Kerimo (S), Jessika Vilhelmsson (M), Jan Lindholm (MP), Otto von Arnold (KD), Carina Herrstedt (SD), Katarina Köhler (S), Amineh Kakabaveh (V) och Rose-Marie Carlsson (S).

Utskottets överväganden

Inledning

I betänkandet behandlas ett femtontal motionsyrkanden om associationsrätt från den allmänna motionstiden 2011. Motionsyrkandena gäller bl.a. könsfördelningen i bolagsstyrelser, tvångslikvidation av aktiebolag, lagen om ekonomiska föreningar, regler för socialt företagande och ytterligare lagstiftning om franchising. Motionsförslagen finns i *bilagan*.

Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden med förslag på lagstiftning om könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m.

Jämför reservation 1 (S, MP, V).

Motionerna

I motion 2011/12:C260 yrkande 1 föreslår Gunvor G Ericson m.fl. (MP) ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett lagförslag om kvotering i börsbolagsstyrelser. Motionärerna föreslår vidare ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med ett lagförslag om kvotering i kommunala och statliga bolagsstyrelser (yrkande 2). I motionerna 2011/12:C338 av Eva-Lena Jansson (S), 2011/12:C346 av Veronica Palm m.fl. (S) och 2011/12:A334 av Ylva Johansson m.fl. (S) framställs liknande förslag.

I motion 2011/12:C295 föreslår Annika Qarlsson (C) ett tillkännagivande om att regeringen bör lansera ett styrelsekraftprogram riktat till valberedningar och rekryteringsfirmor.

Frågesvar

Näringsminister Maud Olofsson lyfte den 11 november 2009 i ett frågesvar fram initiativet Styrelsekraft. Det är ett exklusivt mentorprogram som ger 200 högt kvalificerade kvinnor tillgång till befintliga styrelsenätverk och möjlighet att vidareutveckla sin kompetens inom styrelsearbete (svar på fr. 2009/10:142).

Jämställdhetsminister Nyamko Sabuni framhöll den 2 februari 2010 i ett frågesvar att regeringen sedan den tillträdde har arbetat för att andelen kvinnor på chefspositioner och i styrelser ska kunna öka. Enligt jämställdhets-

ministern är emellertid lagstadgad kvotering av kvinnor och män till bolagsstyrelser inte en lämplig metod för att förbättra jämställdheten i näringslivet (svar på fr. 2009/10:459).

Jämställdhetsministern bekräftade den 19 oktober 2011 i ett frågesvar att regeringens hållning när det gäller kvotering till bolagsstyrelser är oförändrad. Enligt jämställdhetsministern anser regeringen fortfarande att det är näringslivet som ska ta ansvar för att åstadkomma en jämn fördelning mellan kvinnor och män i bolagsstyrelser (svar på fr. 2011/12:44).

Utskottets ställningstagande

Som utskottet uttalat tidigare, när liknande motionsyrkanden behandlats av riksdagen, anser utskottet att de rådande förhållandena vad gäller könsfördelningen i bolagsstyrelser inte är tillfredsställande (se t.ex. bet. 2009/10:CU13 och bet. 2010/11:CU15). Förhållandena ger anledning till eftertanke, men det bör enligt utskottets mening trots allt inte komma i fråga att lagstiftningsvägen tvinga fram en ändring.

En jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser måste alltså främjas med andra medel. Utskottet vill här peka på att man enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska eftersträva en jämn könsfördelning i styrelsen och att vissa bolag enligt noteringskraven på Stockholmsbörsen är skyldiga att tillämpa koden.

Dessutom vill utskottet framhålla att riksdagen hösten 2006 beslutade om riktade insatser för att främja kvinnors företagande och för att stärka kunskaperna om kvinnors företagande. Satsningen omfattade 100 miljoner kronor per år under 2007–2009 (prop. 2006/07:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.14.2, bet. 2006/07:NU1, rskr. 2006/07:62–63). Hösten 2009 beslutade riksdagen att den treåriga insats som genomförts under perioden 2007–2009 skulle förlängas t.o.m. 2010 och omfatta ytterligare 100 miljoner kronor (prop. 2009/10:1 utg.omr. 24 avsnitt 3.5.2, bet. 2009/10:NU1, rskr. 2009/10:146–148).

Uppföljningen för 2010 visar att programmet i mycket hög utsträckning har stärkt kvinnor som redan driver företag i deras företagande och att de som vill starta eller ta över ett företag har fått ökade kunskaper inom området. Insatserna har bidragit till att fler kvinnor kan tänka sig att starta företag och att företag som drivs av kvinnor utvecklas och växer. Dessutom har insatserna bidragit till ökad kunskap och kompetens om kvinnors företagande.

För att särskilt synliggöra kvinnors företagande och inspirera fler kvinnor att starta företag har regeringen tagit initiativ till det nationella styrelseprogrammet för kvinnor – Styrelsekraft. Det är ett exklusivt mentorsprogram som ger högt kvalificerade kvinnor tillgång till befintliga styrelsenätverk och möjlighet att vidareutveckla sin kompetens inom styrelsearbete. Intresset för att delta i programmet har varit mycket stort – 1 400 kvinnor från hela landet ansökte om att få delta.

Uppföljningen av insatserna visar att mentorsinsatserna i hög utsträckning har gett möjlighet att avhandla frågor som är viktiga i ett styrelsesammanhang. En stor andel av deltagarna anger också att styrelseutbildningen har gett ökade kunskaper i styrelsearbete. Totalt anger 47 % att de har tillfrågats om styrelseuppdrag under projektets gång och 42 % har tillfrågats om ett nytt arbete eller nya arbetsuppgifter.

Därutöver har regeringen under våren 2011 beslutat att lämna bidrag till Almi Företagspartner AB (Almi) för att samordna och genomföra en del av ett fyraårigt program vars syfte är att främja kvinnors företagande. Satsningen är en fortsättning på de program som genomförts 2007–2010. Almi kommer att få disponera över 20 miljoner kronor per år under åren 2011–2014 för genomförande av insatser för att främja kvinnors företagande. Av medlen ska Almi använda högst 6 miljoner kronor i syfte att öka andelen kvinnor på chefspositioner och i styrelser, i såväl statligt ägda bolag och myndigheter som i privata företag. Inom ramen för programmet ska minst 100 kvinnor tilldelas stipendier för valfria ledarskaps- eller styrelseutbildning samt erbjudas deltagande i ett mentorskapsprogram.

Med det anförda vidhåller utskottet sitt tidigare ställningstagande. Utskottet anser inte heller att det finns skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motion 2011/12:C295. Samtliga motioner avstyrks.

Avskaffande av kravet på aktiekapital

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med förslag om att avskaffa kravet på aktiekapital för att kunna starta ett aktiebolag.

Motionen

I motion 2011/12:C302 anför Carl-Oskar Bohlin och Lars Beckman (båda M) att kravet på eget kapital för att kunna starta ett aktiebolag medför större skada än nytta för svensk ekonomi. Motionärerna anser därför att kravet på eget kapital för att kunna starta ett aktiebolag bör tas bort. Ett tillkännagivande yrkas med detta innehåll.

Gällande rätt

Sedan den 1 april 2010 gäller enligt 1 kap. 5 § aktiebolagslagen (2005:551) att aktiekapitalet i privata aktiebolag ska uppgå till minst 50 000 kr (prop. 2009/10:61, bet. 2009/10:CU12, rskr. 2009/10:188).

Utskottets ställningstagande

Motsvarande motionsyrkande har behandlats av utskottet vid ett flertal tillfällen, senast våren 2011 i betänkande 2010/11:CU15.

Utskottet ansåg då att aktiekapitalet fyller en funktion som spärr mot ogenomtänkt och oseriöst företagande. Att det krävs ett kapitaltillskott av den som vill starta ett aktiebolag borgar i någon mån för att företagaren har en genomtänkt och hållbar affärsidé, som han eller hon är beredd att satsa en del egna medel på för att förverkliga. Att aktieägaren själv satsar kapital kan vidare antas minska benägenheten hos företagaren att ta alltför stora risker i verksamheten. Ett kapitalkrav utgör också ett visst hinder mot att aktiebolagsformen utnyttjas för oseriösa syften eller för att nå skattemässiga fördelar. Motionerna avstyrktes och riksdagen följde utskottet.

Utskottet finner inte skäl att frångå sina tidigare ställningstaganden och föreslår att riksdagen avslår motionen.

Avskaffande av kravet på bolagsstämma

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med förslag om att avskaffa kravet på bolagsstämma i små privata aktiebolag. Utskottet hänvisar till pågående beredningsarbete inom Regeringskansliet.

Motionen

I motion 2011/12:C300 anför Carl-Oskar Bohlin och Lars Beckman (båda M) att kravet på bolagsstämma för små privata aktiebolag bör avskaffas. Ett tillkännagivande yrkas med detta innehåll.

Gällande rätt

Aktieägarnas rätt att besluta i bolagets angelägenheter utövas vid en bolagsstämma, som regleras i 7 kap. aktiebolagslagen (2005:551). Bolagsstämman, som är bolagets högsta beslutande organ, kan om inte annat följer av lag eller bolagsordning avgöra varje fråga som rör bolaget. Bolagsstämman kan vara ordinarie eller extra. Ordinarie stämma ska hållas minst en gång om året, vid vilken årsredovisningen och revisionsberättelsen ska läggas fram (årsstämma). Det ska hållas en extra stämma om styrelsen finner skäl till det eller om det begärs av bolagets revisor eller ägare till minst en tiondel av aktierna.

Pågående arbete

I september 2007 tillkallade regeringen en särskild utredare för att bl.a. överväga ändringar i aktiebolagslagen och aktiebolagsförordningen som innebär förenklingar för aktiebolagen. Arbetet var särskilt inriktat på de små aktiebolagens behov av förenklade associationsrättsliga regler. Utredningen, som antog namnet Utredningen om ett enklare aktiebolag, har redovisat sina förslag i delbetänkandet Aktiekapital i privata aktiebolag (SOU 2008:49) och i slutbetänkandet Förenklingar i aktiebolagslagen m.m. (SOU 2009:34).

I slutbetänkandet anför utredningen att det inte finns några uttryckliga bestämmelser i aktiebolagslagen om att bolagsstämmobeslut kan ersättas genom överenskommelser mellan aktieägarna. Bolagsstämman är, sådan den framträder i lagtexten, ett muntligt förfarande. Enligt utredningen kan stämman dock genomföras genom en s.k. skrivbordsstämma, vilket i kort-het innebär att bolagsstämmobeslut fattas utan att aktieägarna är närvarande vid ett sammanträde och att ett stämmoprotokoll i stället cirkuleras mellan samtliga aktieägare som skriver under detta. Samtliga aktieägare måste vara eniga om att avvika från formföreskrifterna i 7 kap. aktiebolagslagen. Däremot måste enigheten inte nödvändigtvis avse de materiella beslut som fattas. Genom att varje aktieägare kan vägra att medverka till ett sådant förfarande och därmed tvinga fram en muntlig bolagsstämma anses aktieägarnas intressen vara tillräckligt tillgodosedda. Enligt utredningen torde skrivbordsstämma vara det vanliga i det stora flertalet mindre bolag, särskilt sådana med endast en aktieägare.

Utredningen konstaterar att även om de flesta formkrav för bolagsstämma är obligatoriska utgör dessa inget hinder mot att avvika från kraven om aktieägarna är överens. Vidare fyller formkraven sin funktion även i ett aktiebolag med ett fåtal ägare när dessa har motstridiga intressen. Mot bakgrund av den möjlighet som finns till s.k. skrivbordsstämma är det enligt utredningen svårt att hitta en ordning som i praktiken skulle innebära en förenkling för de minsta privata aktiebolagen. Detta gäller även i enmansbolagen där beslut formaliseras genom bolagsstämmoprotokollet. Utredningens bedömning är därför att det inte finns skäl att föreslå en annan ordning för bolagsstämma för aktiebolag med en eller ett fåtal ägare. Utredningen gör vidare bedömningen att något förtydligande om möjligheten till skrivbordsstämma inte bör tas in i aktiebolagslagen. I stället bör information om innebörden av och möjligheten till skrivbordsstämma tillhandahållas genom Bolagsverket.

Utredningens förslag är föremål för beredning inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Motsvarande motionsyrkande om avskaffande av kravet på bolagsstämma har behandlats av utskottet våren 2011 i betänkande 2010/11:CU15. I betänkandet hänvisade utskottet till pågående arbete inom Regeringskansliet och föreslog att riksdagen skulle avslå motionen. Riksdagen följde utskottet.

Med hänvisning till det pågående arbetet inom Regeringskansliet finner utskottet inte skäl att frångå sitt tidigare ställningstagande. Motionsyrkandet bör avslås.

Tvångslikvidation av aktiebolag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med förslag om att regeringen ska se över reglerna om tvångslikvidation av aktiebolag. Utskottet hänvisar till pågående beredningsarbete inom Regeringskansliet.

Motionen

Enligt motion 2011/12:C235 av Hans Backman (FP) har reglerna i aktiebolagslagen som ålägger bolagets styrelseledamöter att agera vid tecken på kapitalbrist i bolaget missbrukats. Enskilda jurister har gjort det till en affärsidé att kräva skadestånd av styrelseledamöter som inte fullgjort sin skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning. Ett led i affärsidén har varit att vänta många år med att framställa kraven. Motionären anser att ett sätt att komma till rätta med problemet vore att avskaffa reglerna i aktiebolagslagen som ålägger bolagets styrelseledamöter att agera vid tecken på kapitalbrist i bolaget. Ett annat sätt vore att införa en ettårig preskriptionstid när det gäller rätten att väcka talan mot styrelseledamöter och aktieägare som inte fullgjort sin skyldighet. Motionären anser att regeringen nu bör se över den aktuella lagstiftningen. Ett tillkännagivande yrkas i enlighet härmed.

Gällande rätt

Enligt 25 kap. 13 § aktiebolagslagen (2005:551) ska styrelsen agera när det finns skäl att anta att bolagets eget kapital, beräknat enligt 25 kap. 14 § aktiebolagslagen, understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet eller när det vid verkställighet enligt 4 kap. utsköningsbalken har visat sig att bolaget saknar tillgångar till full betalning av utmätningsfordringen. Den första åtgärd som styrelsen är skyldig att vidta i dessa situationer är att genast upprätta och låta bolagets revisor granska en kontrollbalansräkning. Visar kontrollbalansräkningen att bolagets kapital understiger hälften av det registrerade aktiekapitalet ska styrelsen hänskjuta frågan om bolaget

ska gå i likvidation till bolagsstämman (första kontrollstämman) i enlighet med 25 kap. 15 § aktiebolagslagen. Kontrollbalansräkningen och ett yttrande av revisorn över denna ska läggas fram på stämman. Om bolagsstämman inte beslutar att bolaget ska träda i likvidation, har aktieägarna åtta månader på sig att läka kapitalbristen. Innan denna frist har löpt ut ska en ny bolagsstämma hållas, vid vilken en ny kontrollbalansräkning med bifogat yttrande av bolagets revisor ska läggas fram (andra kontrollstämman) i enlighet med 25 kap. 16 § aktiebolagslagen. Om denna inte visar att det egna kapitalet motsvarar minst det registrerade aktiekapitalet, är bolaget likvidationspliktigt. Om något likvidationsbeslut inte har fattats inom fristen är styrelsen enligt 25 kap. 17 § aktiebolagslagen skyldig att vända sig till domstol och begära ett beslut om likvidation. Enligt 25 kap. 18 § aktiebolagslagen kan personligt betalningsansvar uppkomma för bolagets företrädare om dessa försummat sina skyldigheter enligt 25 kap. 13, 15 eller 17 §§. Bestämmelsen har till syfte att tvinga styrelsen att bevaka förändringar i bolagets egna kapital och ingripa när kapitalbristen blir kritisk. Vidare kan en aktieägare som, med vetskap om att bolaget är skyldigt att gå i likvidation, deltar i ett beslut att fortsätta bolagets verksamhet bli personligt betalningsansvarig enligt 25 kap. 19 § aktiebolagslagen.

Av 2 § preskriptionslagen (1981:130) framgår att en fordran preskriberas tio år efter tillkomsten, om inte preskriptionen avbryts dessförinnan.

Pågående arbete

I proposition 2009/10:61 En sänkning av kapitalkravet för privata aktiebolag föreslog regeringen en ändring i aktiebolagslagen som innebär att gränsen för lägsta tillåtna aktiekapital sänktes från 100 000 kr till 50 000 kr. I propositionen konstaterade regeringen att reglerna om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist syftar till att sätta en gräns för hur långt en förlustbringande verksamhet får drivas innan aktieägarna antingen avvecklar verksamheten eller stärker bolagets ekonomiska ställning. Regeringen ansåg att det vid en låg nivå på aktiekapitalet är särskilt viktigt att det finns verkningsfulla regler som förhindrar att aktieägarna på ett vårdslöst och för borgenärerna skadligt sätt fortsätter att driva verksamheten, eftersom aktieägarna då själva endast riskerar ett mindre belopp. Enligt regeringen medförde emellertid den föreslagna sänkningen av kravet på aktiekapital – samt det förhållandet att regeringen avsåg att föreslå att vissa aktiebolag framöver inte kommer att behöva ha någon revisor som kan granska kontrollbalansräkningen – att en översyn av tvångslikvidationsreglerna är befogad. Det var enligt regeringen inte aktuellt att avskaffa reglerna utan att det finns ett annat regelverk som motverkar att bolagets ledning och ägare vårdslöst fortsätter att bedriva en förlustbringande rörelse. Regeringen avsåg att återkomma till frågan vid ett senare tillfälle.

Enligt uppgift från Justitiedepartementet är frågan om preskriptionstiden när det gäller rätten att väcka talan mot styrelseledamöter och aktieägare som inte fullgjort sina skyldigheter under övervägande. Resultatet av arbetet kommer att presenteras i en departementspromemoria under december 2011.

Utskottets ställningstagande

Med hänvisning till det pågående beredningsarbetet inom Regeringskansliet anser utskottet att motionen bör avslås.

Bolagsmålvakter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med förslag om att regeringen bör se över regelverket i syfte att motverka problemet med bolagsmålvakter.

Motionen

I motion 2011/12:C305 föreslår Metin Ataseven (M) ett tillkännagivande om att regeringen bör se över regelverket i syfte att motverka problemet med bolagsmålvakter. Motionären menar att ett sätt vore att förändra regelverket för bolagsförsäljning så att överlåtelser till bolagsmålvakter omöjliggörs.

Gällande rätt

Enligt 8 kap. 12 § aktiebolagslagen (2005:551) får till styrelseledamot inte utan godtagbara skäl utses någon som inte avser att ta del i sådan verksamhet som ankommer på styrelsen. I 8 kap. 32 § finns en liknande bestämmelse som gäller verkställande direktör.

Av 30 kap. 1 § tredje stycket aktiebolagslagen framgår att den som uppsåtligt medverkar till ett beslut att utse en styrelseledamot, styrelsesuppleant, verkställande direktör eller vice verkställande direktör i strid med nämnda bestämmelser kan dömas till straff, om åtgärden är ägnad att dölja vem eller vilka som utövar eller har utövat den faktiska ledningen av bolaget. Detsamma gäller den som uppsåtligt åtar sig ett sådant uppdrag i strid med bestämmelserna. Straffskalan för brott mot målvaktsbestämmelserna sträcker sig från böter till ett års fängelse.

Av 8 kap. 11 § aktiebolagslagen framgår att den som är underårig eller i konkurs eller som har en förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken inte kan vara styrelseledamot och att detsamma gäller den som har näringsförbud. I 2 kap. 2 § finns en motsvarande bestämmelse som gäller stiftare.

Frågesvar

Justitieminister Beatrice Ask anförde den 24 september 2008 i ett frågesvar att det är angeläget att motverka ekonomisk brottslighet och användningen av målvakter inom olika områden. Enligt justitieministern rör det sig dock i många fall om brottsliga förfaranden som kan angripas genom tillämpning av de regler som finns redan i dag. Hon hänvisar bl.a. till att det finns regler i aktiebolagslagen som gör det straffbart att såväl anlita en målvakt som att åta sig den sortens uppdrag (svar på fr. 2007/08:1639).

Utskottets ställningstagande

Med en bolagsmålvakt avses en person som, ofta mot ersättning, låter sig utses till företrädare för ett bolag utan att ha för avsikt att seriöst delta i bolagets verksamhet. Liksom justitieministern gjort i det redovisade frågesvaret vill utskottet betona att den som anlitar en målvakt eller åtar sig den sortens uppdrag gör sig skyldig till ett brott.

Enligt utskottets mening är det mycket angeläget att motverka användningen av målvakter på detta område. Utskottet förutsätter därför att regeringen noga följer frågan och vid behov tar erforderliga initiativ. Med det anförda föreslår utskottet att motionen avslås.

Revision

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med förslag om att regeringen bör se över lagstiftningen i syfte att låta fler företag omfattas av den frivilliga revisionen. Utskottet hänvisar till ett tidigare ställningstagande.

Motionen

I motion 2011/12:C237 föreslår Hans Backman (FP) ett tillkännagivande om att regeringen bör se över lagstiftningen i syfte att låta fler företag omfattas av den frivilliga revisionen. Motionären anser att den nuvarande gränsen att bolaget ska uppfylla något av värdena mer än 3 anställda, mer än 1,5 miljoner kr i balansomslutning och mer än 3 miljoner kr i nettoomsättning är alltför låg.

Bakgrund

Revision innebär att företagets årsredovisning och bokföring samt ledningens förvaltning granskas av en eller flera revisorer. Revisionen ska utmynna i en årlig granskningsrapport, en revisionsberättelse. Syftet med revisionen är att tillgodose bl.a. ägarnas och borgenärernas intresse av att

det finns en ändamålsenlig kontroll av att företagets verksamhet sköts på ett lagenligt och korrekt sätt samt att företagets ställning och resultat redovisas riktigt. Revisorn i ett aktiebolag ska vara auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. För alla svenska aktiebolag har det sedan 1980-talet gällt att de ska ha en revisor.

Riksdagen beslutade våren 2010 om vissa lagändringar som innebär att små företag ska få välja om bolaget ska ha en revisor eller inte. Lagändringarna trädde i kraft den 1 november 2010 (prop. 2009/10:204, bet. 2009/10:CU28, rskr. 2009/10:386).

Efter lagändringarna ska ett privat aktiebolag även fortsättningsvis ha minst en revisor om bolaget uppfyller mer än ett av följande tre värden: mer än 3 anställda, mer än 1,5 miljoner kr i balansomslutning och mer än 3 miljoner kr i nettoomsättning. Det krävs att den angivna nivån har uppnåtts två år i sträck. Revisionsplikten har även inskränkts för vissa andra företag, bl.a. handelsbolag.

Den nya valmöjligheten omfattar 250 000 aktiebolag och 14 000 handelsbolag.

Kommissionen presenterade i oktober 2010 en grönbok om hur revisionen av företag inom EU kan stärkas. Tanken är att ett lämpligt utformat regelverk om revisorer och revision kan bidra till ökad finansiell stabilitet.

Vid sin granskning av grönboken konstaterade utskottet att frågor om revisorer och revisionsföretag är mycket viktiga. Utskottet välkomnade därför att en bred diskussion inleds kring dessa frågor. Enligt utskottet måste en utgångspunkt för ett framtida arbete med frågorna vara att de administrativa bördorna och kostnaderna för företag ska minska (bet. 2010/11:CU11).

Utskottets ställningstagande

I samband med lagstiftningsärendet våren 2010 uttalade utskottet bl.a. att företag i Sverige inte bör åläggas mer betungande skyldigheter än vad som är nödvändigt. En inskränkt revisionsplikt skulle, enligt utskottet, ge företagen – främst aktiebolagen – en större valfrihet i fråga om vilka tjänster företagen ska köpa för att på det bästa och mest kostnadseffektiva sättet ta till vara intresset av ordning och reda i verksamheten. Mot denna bakgrund ansåg utskottet att det var angeläget att de föreslagna förenklingarna genomfördes för att minska de administrativa bördorna för företagen (bet. 2009/10:CU28).

Utskottet finner inte anledning att frångå sitt ovan redovisade ställningstagande. Motionen bör därför avslås.

Redovisning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande med förslag om att regeringen bör verka inom EU för att en obligatorisk land-för-land-redovisning införs för samtliga transnationella bolag i unionen.

Jämför reservation 2 (V).

Motionen

I motion 2011/12:Sk206 yrkande 2 föreslår Hans Linde m.fl. (V) ett tillkännagivande om att regeringen inom EU bör verka för att en obligatorisk land-för-land-redovisning införs för samtliga transnationella bolag i unionen.

Pågående arbete

Kommissionen lade den 25 oktober 2011 fram ett åtgärds paket till stöd för entreprenörskap och ett ansvarstagande företagande. För att öka öppenheten om de betalningar som görs av utvinnings- och skogsbruksföretag till regeringar runt om i världen föreslår kommissionen att det införs ett system med rapportering för varje enskilt land. Detta system skulle gälla privatägda stora bolag i EU eller företag som är börsnoterade i EU och verksamma inom olje-, gruv- eller skogsbruksnäringen. Den landsvisa rapporteringen skiljer sig från ordinarie redovisning genom att räkenskaperna presenteras för varje enskilt land där företaget är verksamt i stället för som en enda uppsättning övergripande uppgifter. Om ett multinationellt företag redovisar vilka skatter, avgifter och bonusar det betalar till ett värdland visar det också företagets finansiella betydelse för värdländerna. Detta öppnare tillvägagångssätt skulle uppmuntra ett mer hållbart företagande. För att alla olika typer av företag som är verksamma på dessa områden ska omfattas av systemet med landsvis rapportering föreslår kommissionen en revidering av både direktivet om insyn (2004/109/EG) (så att börsnoterade företag omfattas) och redovisningsdirektiven (78/660/EEG och 83/349/EEG) (så att stora icke börsnoterade företag omfattas).

Av faktapromemorian 2011/12:FPM42 framgår att regeringen på ett allmänt plan anser det vara positivt med en god genomlysning av företag som är verksamma inom utvinningsindustrin och med avverkning av primärskog.

Utskottets ställningstagande

Utskottet kan inte finna annat än att inriktningen av motionärens förslag ligger i linje med det pågående arbetet inom EU. Mot denna bakgrund är utskottet inte berett att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motionen, och den bör därför avslås.

Lagen om ekonomiska föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som rör lagen om ekonomiska föreningar. Utskottet hänvisar till pågående arbete.

Jämför reservation 3 (MP).

Motionen

I motion 2011/12:N252 yrkande 5 föreslår Jonas Eriksson m.fl. (MP) ett tillkännagivande om att regeringen bör se över lagen om ekonomiska föreningar i syfte att undersöka eventuella fördelar med att dela upp den juridiska personen i två delar för att tydliggöra den icke vinstdrivande formen.

Pågående arbete

I december 2010 presenterade Föreningslagsutredningen sitt slutbetänkande En ny lag om ekonomiska föreningar (SOU 2010:90). Utredningen konstaterar bl.a. att förutsättningarna för ett sådant företagande som sker i den ekonomiska föreningens form under senare år har förändrats betydligt. Konkurrensen från företagande i annan form har ökat. Samtidigt har det etablerats nya slag av kooperativ. Användningen av den ekonomiska föreningsformen har dock hämmats av att regelverket ibland har uppfattats som otillräckligt eller osäkert. Den nuvarande lagen om ekonomiska föreningar är, enligt utredningen, dessutom i behov av en genomgripande språklig och redaktionell omarbetning. För att underlätta för företagen bör regleringen också göras tydligare och mer överskådlig. I en del avseenden finns det också ett behov av att anpassa lagen om ekonomiska föreningar till bestämmelserna i 2005 års aktiebolagslag. Allt detta har föranlett utredningen att föreslå en helt ny lag om ekonomiska föreningar.

Utredningens förslag remissbehandlades våren 2010 och är nu föremål för vidare beredning inom Regeringskansliet.

Utskottets ställningstagande

Motionsyrkanden om en översyn av lagen om ekonomiska föreningar har behandlats av utskottet vid flera tillfällen, senast våren 2011 i betänkande 2010/11:CU15. Motionsyrkandena avstyrktes med hänvisning till pågående beredningsarbete. Riksdagen följde utskottet.

Föreningslagsutredningens slutbetänkande har remissbehandlats och är nu föremål för vidare beredning inom Regeringskansliet. Utskottet anser att det pågående arbetet inte bör föregripas genom någon åtgärd från riksdagens sida. Motionen bör därför avslås.

Regler för socialt företagande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om krav på särskild lagstiftning för socialt företagande. Utskottet hänvisar till pågående arbete såväl nationellt som inom EU.

Jämför reservation 4 (MP).

Motionen

I motion 2011/12:N252 yrkande 4 föreslår Jonas Eriksson m.fl. (MP) ett tillkännagivande om att regeringen bör utreda om det krävs en särskild lagstiftning för sociala företag.

Pågående arbete

Föreningslagsutredningen konstaterar i sitt slutbetänkande (SOU 2010:90) att gällande rätt medger att en ekonomisk förening har andra syften än det grundläggande syftet att främja medlemmarnas ekonomiska intressen. Utredningen hänvisar till att det i doktrinen har uttalats att det inte bör vara ett registreringshinder att en förening har dubbla syften, på så sätt att verksamheten dels ska gynna föreningsmedlemmarnas ekonomiska intressen, dels fullfölja ett ideellt syfte. Enligt vad utredningen kommit fram till förefaller det inte som att den nuvarande lagstiftningens krav på att ekonomiska föreningars verksamhet ska gynna medlemmarnas ekonomiska intressen orsakar några särskilda problem. Föreningar med social verksamhet brukar inte vägras registrering, och Bolagsverket godkänner regelmässigt stadgeformuleringar som innebär att den aktuella föreningens ändamål är att främja medlemmarnas ekonomiska och sociala intressen, dvs. föreningar med dubbla syften.

Föreningslagsutredningen anser dock att för en del sociala företag kan såväl aktiebolagsformen som den ekonomiska föreningsformen framstå som främmande, medan den ideella föreningsformen framstår som alltför oreglerad och osäker. Det talar, enligt utredningen, för att det bör finnas någon form av associationsrättslig reglering, avsedd särskilt för sociala företag med utpräglat ideella syften. Denna fråga kräver, enligt utredningen, emellertid överväganden som utredningen inte har haft möjlighet att göra inom ramen för uppdraget.

Som tidigare nämnts har utredningens förslag remissbehandlats och är nu föremål för vidare beredning inom Regeringskansliet.

Kommissionen lade den 25 oktober 2011 fram ett åtgärds paket till stöd för entreprenörskap och ett ansvarstagande företagande. Kommissionen framhåller att socialt företagande påverkar samhället i positiv riktning och ställer upp sociala mål för sitt företagande i stället för att bara maximera sin vinst. Den sociala ekonomin utgör i dag 10 % av alla företag i EU och

har över 11 miljoner anställda. Initiativet för socialt entreprenörskap omfattar en rad åtgärder för att främja en vidareutveckling av detta. Här ingår förslag om sätt att förbättra dessa företags tillgång till finansiering (bl.a. till EU-finansiering via strukturfonderna och genom att framöver skapa ett finansiellt instrument för att sörja för sociala investeringsfonder och finansförmedlare med låne-, egenkapital- och riskdelningsinstrument), åtgärder för att förbättra deras synlighet samt en förenklad lagstiftning (t.ex. det kommande förslaget för en europeisk stadga för stiftelser, den kommande omarbetningen av reglerna om offentlig upphandling och åtgärder för statligt stöd för sociala och lokala tjänster).

Utskottets ställningstagande

Motsvarande motionsyrkande om socialt företagande har behandlats av utskottet våren 2011 i betänkande 2010/11:CU15. Motionsyrkandet avstyrktes med hänvisning till pågående arbete såväl nationellt som inom EU. Riksdagen följde utskottet.

Utskottet kan konstatera att frågor som ligger i linje med motionsönskemålen alltjämt är föremål för arbete såväl nationellt som inom EU. Utskottet anser därför att det inte finns skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagens sida med anledning av motionen. Den bör avslås.

Ytterligare lagstiftning om franchising

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande som rör förslag om ytterligare lagstiftning om franchising. Utskottet hänvisar till tidigare ställningstaganden.

Jämför reservation 5 (S).

Motionen

I motion 2011/12:C378 konstaterar Börje Vestlund (S) att lagen om franchisegivares informationsskyldighet som antogs av riksdagen våren 2006 är ett första steg i syfte att förhindra missbruk av franchising. Enligt motionären kvarstår dock en rad problem att lösa. Motionären anser därför att regeringen redan nu bör överväga ytterligare reformer på detta område. Regeringen bör bl.a. överväga att införa en förhandlingsrätt för franchisetagare, bestämmelser om uppsägning av avtalen och ekonomisk kompensation vid inlösen i samband med uppsägning samt förbjuda oskäliga avtalsvillkor. Ett tillkännagivande yrkas med detta innehåll.

Utskottets ställningstagande

Motsvarande motionsyrkanden har behandlats av utskottet vid flera tillfällen (se t.ex. bet. 2009/10:CU13 och bet. 2010/11:CU15). Utskottet ansåg då att det inte fanns skäl att ytterligare lagreglera franchiseavtalen. Vidare uttalade utskottet att en sådan lagstiftning skulle motverka regeringens och riksdagens uttalade ambition att minska regelbördan för näringslivet. Riksdagen följde utskottet.

Utskottet anser att det inte finns skäl för riksdagen att frångå sina tidigare ställningstaganden. Motionen bör därför avslås.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Könsfördelningen i bolagsstyrelser m.m., punkt 1 (S, MP, V)

av Veronica Palm (S), Jonas Gunnarsson (S), Hannah Bergstedt (S), Yilmaz Kerimo (S), Jan Lindholm (MP), Katarina Köhler (S), Amineh Kakabaveh (V) och Rose-Marie Carlsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2011/12:C260 yrkandena 1 och 2, 2011/12:C338 yrkandena 1 och 2, 2011/12:C346 yrkande 5 och 2011/12:A334 yrkande 3 och avslår motion 2011/12:C295.

Ställningstagande

Enligt vår uppfattning måste man sträva efter en jämn fördelning av makt och inflytande mellan kvinnor och män. Jämställdhet är en fråga om mänskliga rättigheter, demokrati och rättvisa, men också om att ta till vara alla människors kompetens. Om kompetensen hos både kvinnor och män i näringslivet tillvaratas får företagsledningarna den bästa sammansättningen, vilket gynnar företagen och därmed tillväxten. Forskning visar att ledande befattningshavare i dag inte väljs enbart på grundval av kompetens. Män, som i de flesta fall styr nomineringsprocessen, väljer ofta män just därför att de är män. Enligt vår uppfattning finns det ett behov av kvinnlig representation i företagens valberedningar.

När det gäller aktiebolag i vilka staten har ett bestämmande inflytande hade den tidigare regeringen ställt upp delmålet att andelen kvinnliga styrelseledamöter 2003 skulle vara minst 40 %. Målet uppnåddes genom ett kontinuerligt och systematiskt nomineringsarbete.

Fortfarande är det svårt för kvinnor att ta sig upp till de privata bolagens ledningsgrupper och styrelser. Djupt rotade traditioner och värderingar är ofta skälet till att kvinnor hindras att ta sig till toppen inom näringslivet. För det är varken så att kvinnor har lägre kompetens, lägre utbildning eller kortare arbetslivserfarenhet. Den kvinnliga representationen i bolagsstyrelserna har förbättrats något under senare år men är fortfarande ojämförbar. Vi kan konstatera att denna förändring aldrig hade skett utan

den debatt och det hot om lagstiftning som den förra regeringen med sina samarbetspartier initierade. Under de senaste åren har vi dock kunnat konstatera att den positiva trenden avstannat.

Den socialdemokratiska regeringen gav i juni 2005 en sakkunnig person i uppdrag att överväga frågan om en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser. Uppdraget redovisades i maj 2006 i departementspromemorian Könsfördelningen i bolagsstyrelser (Ds 2006:11). I promemorian föreslås bl.a. regler i aktiebolagslagen om könsfördelningen i styrelser för publika aktiebolag. Den nuvarande regeringen har beslutat att avskryva förslagen i departementspromemorian. Vi anser att detta är djupt beklagligt, och vi är mycket oroade över vad regeringens politik kommer att få för konsekvenser för jämställdheten inom näringslivet.

I sammanhanget vill vi uppmärksamma att man i Norge redan för fyra år sedan införde lagstiftning som innebär att minst 40 % av vardera könet ska vara representerat i de stora bolagens styrelser. Lagstiftningen uppfattas där numera, efter visst inledande motstånd, som positiv. I Norge är numera kvotering en självklarhet.

Enligt vår uppfattning har de svenska bolagen redan fått god tid på sig att själva försöka komma till rätta med problemet med mansdominerade styrelser. Under de senaste åren har otillräckliga initiativ tagits från näringslivets sida för att förändra situationen. Vi kräver därför att åtgärder vidtas mot mansdominansen i bolagens styrelser. Enligt vår mening bör regeringen snarast lägga fram lagförslag som innebär att andelen kvinnor i privatägda aktiebolags styrelser och valberedningar måste vara minst 40 % så Sverige får en lagstiftning som den norska.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motionerna 2011/12:C260 yrkandena 1 och 2, 2011/12:C338 yrkandena 1 och 2, 2011/12:C346 yrkande 5 och 2011/12:A334 yrkande 3, som sin mening ge regeringen till känna. Vi anser att det inte finns skäl att föreslå någon åtgärd från riksdagen med anledning av motion 2011/12:C295, och den bör därför avslås.

2. Redovisning, punkt 7 (V)

av Amineh Kakabaveh (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:Sk206 yrkande 2.

Ställningstagande

De multinationella företagen spelar en allt viktigare roll i den globala ekonomin. Inte mindre än 60 % av världens handel sker idag inom företag, bl.a. genom handel mellan dotterbolag inom samma koncern. Detta skapar

stora möjligheter att föra vinster och förluster mellan länder och därigenom minimera beskattning. Ett vanligt sätt att göra detta är genom felaktigt prissättning. Ett dotterbolag i ett utvecklingsland kan betala ett tydligt överpris för en vara producerad av ett annat dotterbolag med säte i ett skatteparadis. På detta sätt förs vinsterna över till skatteparadiset och man kringgår beskattning i utvecklingslandet.

Ska man begränsa möjligheterna för de multinationella företagens kapitalflykt behövs globala regelverk. Om de multinationella företagen redovisade sina finansiella resultat, omsättning, vinster och skatt, för varje land där man är verksam som ett komplement till dagens redovisning på koncernnivå skulle det öka möjligheterna till insyn.

Flera initiativ har tagits för att införa land-för-land-redovisning för de transnationella bolagen. Som exempel kan nämnas att OECD i januari 2010 beslutade att införa land-för-land-redovisning i sina rekommendationer för multinationella företag.

Diskussioner förs nu om att införa land-för-land-redovisning i EU. Jag anser att Sverige måste vara drivande i denna process och agera med kraft inom EU för att obligatorisk land-för-land-redovisning införs för samtliga transnationella bolag i unionen.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion 2011/12:Sk206 yrkande 2, som sin mening ge regeringen till känna.

3. Lagen om ekonomiska föreningar, punkt 8 (MP)

av Jan Lindholm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:N252 yrkande 5.

Ställningstagande

Ekonomiska föreningar kan startas av rent ideella, sociala och icke vinstdrivande syften, där allt eventuellt överskott enligt stadgarna ska gå tillbaka till verksamheten eller liknande ändamål. Samtidigt finns ”vanliga” traditionellt vinstdrivande företag även i form av ekonomiska föreningar. Dessa två olika typer av ekonomiska föreningar har olika karaktär och olika mål, men har ändå samma företagsform, vilket är opraktiskt och otydligt. Det vore lämpligt med olika villkor beträffande skattepliktighet, möjlighet till fondfinansiering m.m.

Enligt Föreningslagsutredningens slutbetänkande (SOU 2010:90) framstår såväl aktiebolagsformen som den ekonomiska föreningsformen för en del sociala företag som främmande samtidigt som den ideella föreningsformen uppfattas som alltför oreglerad.

Jag anser att lagen om ekonomiska föreningar bör ses över med syftet att undersöka eventuella fördelar med att dela upp den juridiska personen i två delar för att tydliggöra den icke vinstdrivande formen. Lagstiftaren har gjort detta för aktiebolag och behovet torde vara än större beträffande föreningsformen. Regeringen bör ta de initiativ som krävs.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion 2011/12:N252 yrkande 5, som sin mening ge regeringen till känna.

4. Regler för socialt företagande, punkt 9 (MP)

av Jan Lindholm (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:N252 yrkande 4.

Ställningstagande

Inom många för samhället viktiga områden växer det fram företag för vilka vinst inte är det primära målet. En del av dessa företag finns inom områden där verksamheten har ett mer allmänt intresse, t.ex. vård, skola och omsorg. Andra företag, inte minst de sociala arbetskooperativen, bedriver verksamhet för att integrera de mest utsatta på arbetsmarknaden, såsom psykiskt funktionshindrade och tidigare alkohol- och narkotikamissbrukare. Ytterligare andra verksamheter inriktar sig på att skapa arbeten för ungdomar, kvinnor och invandrare eller engagerar sig i lokal utveckling. Detta företagande är en naturlig del av den sociala ekonomin. På grund av dess särskilda inriktning benämns verksamheten ibland socialt företagande. I dessa företag är medlemsnyttan och/eller samhällsnyttan den bakomliggande drivkraften. I dag är det i allt väsentligt det offentliga som betalar för de utförda tjänsterna.

Det sociala företagandet kommer att få en allt viktigare roll i framtiden. Jag anser att denna potential av ny företagande måste utvecklas. Att stödja utvecklingen av det sociala företagandet handlar också om att öka medborgarinflytandet i ekonomin. Inom områden där samhällsintresset väger tungt kan inte vinstintresset styra eftersom det finns uppenbara risker att den allmänna välfärdspolitiken blir underminerad.

En ny associationsform för socialt företagande skulle stimulera människor att starta företag av denna typ. Det är viktigt att visa en politisk vilja att utveckla det sociala företagandet och samtidigt anvisa ett klart och tydligt regelverk. Mot denna bakgrund anser jag att regeringen bör ta de initiativ som krävs i frågan.

Vad som anförts ovan bör regeringen, med bifall till motion 2011/12:N252 yrkande 4, som sin mening ge regeringen till känna.

5. Ytterligare lagstiftning om franchising, punkt 10 (S)

av Veronica Palm (S), Jonas Gunnarsson (S), Hannah Bergstedt (S), Yilmaz Kerimo (S), Katarina Köhler (S) och Rose-Marie Carlsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2011/12:C378.

Ställningstagande

Liksom motionären anser vi att en franchisetagare – i egenskap av den svagare parten i ett franchiseförhållande – kan befinna sig i en utsatt situation. Lagen (2006:484) om franchisegivares informationsskyldighet, som trädde i kraft den 1 oktober 2006, syftar till att stärka en blivande franchisetagares ställning i de förhandlingar och diskussioner som föregår under tecknandet av ett franchiseavtal. Lagstiftningen är därför primärt inriktad på den information som franchisegivaren ska tillhandahålla inför ett avtalslut. Vi tycker att lagstiftningen är bra och att den fyller en viktig funktion.

Vi anser dock att det behövs ytterligare lagstiftningsåtgärder för att stärka en franchisetagares ställning. Enligt vår uppfattning bör regeringen bl.a. överväga att införa en förhandlingsrätt för franchisetagare, bestämmelser om uppsägning av avtalen och ekonomisk kompensation vid inlösen i samband med uppsägning samt förbjuda oskäliga avtalsvillkor. Det får ankomma på regeringen att ta erforderliga initiativ.

Vad som anförts ovan bör riksdagen, med bifall till motion 2011/12:C378, som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2011

2011/12:Sk206 av Hans Linde m.fl. (V):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige ska agera inom EU för att en obligatorisk land-för-land-redovisning införs för samtliga transnationella bolag i unionen.

2011/12:C235 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att upphäva bestämmelserna i aktiebolagslagen om tvångslikvidation på grund av kapitalbrist för privata aktiebolag.

2011/12:C237 av Hans Backman (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta fler företag omfattas av den frivilliga revisionen.

2011/12:C260 av Gunvor G Ericson m.fl. (MP):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram lagförslag om kvotering i börsbolagsstyrelser.
2. Riksdagen begär att regeringen lägger fram lagförslag om kvotering i kommunala och statliga bolagsstyrelser.

2011/12:C295 av Annika Qarlsson (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lansera ett styrelsekräfsprogram riktat till valberedningar och rekryteringsfirmor.

2011/12:C300 av Carl-Oskar Bohlin och Lars Beckman (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om avskaffande av bolagsstämmans obligatorium för små aktiebolag.

2011/12:C302 av Carl-Oskar Bohlin och Lars Beckman (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sänka kravet på eget kapital i aktiebolag.

2011/12:C305 av Metin Ataseven (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en översyn av reglerna för försäljning av bolag.

2011/12:C338 av Eva-Lena Jansson (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa kvotering till börsnoterade bolagsstyrelser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa kvotering till kommunala och landstingskommunala bolag.

2011/12:C346 av Veronica Palm m.fl. (S):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kvotering till bolagsstyrelser.

2011/12:C378 av Börje Vestlund (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av lagen om franchising.

2011/12:N252 av Jonas Eriksson m.fl. (MP):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillsätta en utredning om en särlagstiftning för sociala företag även i Sverige.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om lagen om ekonomiska föreningar med syftet att undersöka eventuella fördelar med att dela upp den juridiska personen i två delar för att tydliggöra den icke vinstdrivande formen.

2011/12:A334 av Ylva Johansson m.fl. (S):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagstifta om kvotering till bolagsstyrelser.